

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТ НА ОРГАНИЗАТОРИ НА ПРЕВОЗ - ШПЕДИТЕРИ

ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ член 1

Во овие услови изразите ќе ги имаат следните значења:

- „Осигурувач“ – САВА осигурување а.д. Скопје;
„Договорувач“ - лице со кое осигурувачот склучува договор за осигурување;
„Осигуреник“ – лице, чиј имот е осигуран и на кого му припаѓаат правата од осигурувањето;
„Сума на осигурување“ – износ на кој имотот, односно имотниот интерес е осигурен, ако од содржината на договорот за осигурување не произлегува нешто друго;
„Премија“ – износ кој се задржува, односно плаќа за осигурување по договор за осигурување;
„Полиса“ – документ на договорот за осигурување;
„Франшиза“ – учество на осигуреникот во секоја штета.
„Збирно експедирање“:

- 1) Експедиторот може во извршувањето на добиените налози да организира збирно експедирање, освен ако тоа е исклучено со договорот.
- 2) Ако со збирното експедирање постигне разлика во возарината во корист на налогодавецот, експедиторот има право на посебен дополнителен надомест.
- 3) Во случај на збирно експедирање, експедиторот одговара за загубувањето или оштетувањето на предметите настанати за време на превозот до кои не би дошло да немало збирно експедирање.

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ Член 2

- (1) Според овие услови предмет на осигурување е шпедитерската одговорност на осигуреникот за штети, кои ќе настанат како последица од прекршувања при вршењето на шпедитерската дејност.

УТВРДУВАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТ Член 3

- (1) Одговорноста на осигуреникот според овие услови се утврдува врз основа на следните правни прописи:
  - 1) Закон за облигациони односи;
  - 2) Општите услови за работење на Македонската асоцијација на меѓународни шпедитери и логистички оператори (МИФА) која е регистрирана во 1993 година во рамките на Стопанска комора на Македонија.

ОБЕМ НА ПОКРИТИЕ Член 4

- (1) Осигурувачот му ги надоместува на осигуреникот сите износи, коишто осигуреникот е должен да ги плати како исплата на штета по основ на шпедитерска одговорност, за

којшто е одговорен во смисла на одредбата од член 3 од овие услови.

- (2) Осигурителното покритие е ограничено на вообичаена штета. Максималниот лимит на покритието на осигурувачот е 100.000 ЕУР во денарска противвредност по штетен настан (важи за секоја испратница или пратка) и во годишен агрегат.

- (3) Ако осигуреникот сака да ја покрие својата одговорност и над износот, договорен во договорот за осигурување, со доплата на премија треба да склучи дополнително осигурување за секоја испратница или пратка.

- (4) Под една испратница или пратка во смисла на претходниот став од овој член се подразбира:

- 1) Секое одделно збирно испраќање со исто превозно средство или ист збирен контејнер,
- 2) Испраќање кое се врши според еден транспортен документ,
- 3) Секој одделен збирен налог или пратка, која не може да се вклучи под точките 1 и 2 од овој став (збирно експедирање).

- (5) Осигурувачот на осигуреникот ќе му ги надомести и:

- 1) трошоците на споровите, правните постапки во врска со штетите (ако со тоа писмено се согласил и осигурувачот и доколку претставуваат заштита од неосновани и претерани барања на трети лица) и соодветната камата;

- 2) фактичките и оправданите трошоци за решавање на работата.

Осигурувачот ќе ги надомести тие трошоци и во случај ако тие ја надминат максималната обврска, определена во полисата за осигурување, но не повеќе од десет проценти (10%).

ИСКЛУЧУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ НА ОСИГУРУВАЧОТ Член 5

- (1) Осигурувачот во никој случај нема да ја надомести штетата, иако осигуреникот според општите прописи е одговорен за неа, ако таа настанала како последица од една од следните причини:

- 1) Осигурувачот нема да надомести штета, која што настанала намерно, со лоша намера или поради тешка негрижа на осигуреникот или неговите службеници. За тешка негрижа на службеник на осигуреникот се смета повторување на иста грешка двапати или повеќепати кај ист службеник. Ова исклучување не важи за под-шпедитер или изведувач на осигуреникот по договор.

- 2) Со овој договор не е покриена одговорноста на осигуреникот за штети, коишто произлегуваат од договорните обврски на осигуреникот ако тие ги надминуваат законските обврски. Осигурувачот гарантира само во границите на законските обврски и тоа исклучиво со ограничувањата од член 4 од овие услови, со тоа што е вклучена во осигурување на одговорност за отстранување со

фиксно плаќање и збирно испраќање во смисла на член 876 од Законот за облигациони односи (Одговорност на посредникот).

3) Со овој договор не е покриена одговорноста на осигуреникот за штети, коишто би настанале по основа на одговорност на транспортерот ако осигуреникот во конкретен случај се појави како транспортер, што вклучува и издавање на ФИАТА товарен лист, освен за локални транспорти поради испраќање или преземање на пристигната пратка.

4) Осигурувачот нема да надомести штета поради парични казни, коишто ќе ги изрече царинарница или суд во случај на грешка на осигурувачот, работник на агенција и/или подизведувач.

5) Осигурувачот нема да надомести штети, коишто би можеле да настанат директно или индиректно поради атомска експлозија, радиоактивна контаминација и слично, без оглед на тоа во каков однос или од кој основ произлегува неговата одговорност, освен за пратки на изотопи, коишто се користат за индустриски, трговски, медицински, истражувачки и здравствени цели.

6) Со ова осигурување не се покрива штета на ствари што се превезуваат, настаната поради:

а) војна, граѓанска војна, револуција, бунт, востание или граѓански борби, коишто ќе настанат од тоа или какво било непријателство дејствие, коешто ќе го стори некоја воена сила или такво дејствие против неа,

б) заплена, одземање, одржување, ограничување или одземање или последици од тие дејствија или обид за нивно извршување,

в) напуштени мини, торпеда, бомби или друго напуштено воено оружје.

7) Во никој случај ова осигурување не покрива штети или трошоци:

а) коишто ќе ги предизвикаат работници што штрајкуваат, отпуштени работници или лица, коишто учествуваат во работнички немири, инциденти или граѓански немири,

б) настанати поради штрајкови, отпуштања од работа, работнички немири или граѓански немири,

в) коишто ќе ги предизвика терорист или кое било друго лице, коешто дејствува заради некој политички мотив.

8) Осигурувачот нема да надомести штета поради шверц-недозволена трговија и други форми на недозволена дејност, ако осигуреникот знаел или требало да знае за такви дејствија.

9) Осигурувачот нема да надомести индиректна штета, којашто може да ја претрпи осигуреникот, пред сè поради губење на деловните односи, угледот и слично.

10) Осигурувачот нема да надомести штета од царински давачки за неразрешени единствени царински документи.

11) Осигурувачот нема му ја исплати на осигуреникот отштетата, којашто тој ја исплатил без согласност на осигурувачот и/или по истекот на рокот на застарување на побарувањето.

12) Осигурувачот не ја покрива штетата во случаи кога осигуреникот не ги наплатил/фактурирал своите услуги, односно којашто не му ја пријавил на осигурувачот, ако осигурувачот го бара тоа во полисата за осигурување.

13) Осигурувачот нема да надомести штета, настаната поради издавање на гарантно писмо, издадено во замена за „чист товарен лист“ односно за „натоварено“.

14) Осигурувачот нема да надомести штета, настаната поради избор на несоодветно превозно средство, што

опфаќа и поморски бродови „без класа“ или избор на несоодветен склад.

15) Осигурувачот нема да надомести штета, настаната поради непополнување или погрешно пополнување на налогот на начателот за осигурување на пратки.

ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ПРЕМИЈАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 6

(1) Основица за пресметување на премијата е приходот од услугите на шпедитерската дејност.

(2) Друштвото за осигурување ја пресметува премијата по премиската стапка од основицата за пресметка.

(3) Осигуреникот е должен во рок од 15 дена по истекот на месецот на друштвото за осигурување да му достави податоци за изминатиот месец.

ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА И ПОСЛЕДИЦИ ОД НЕПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈАТА

Член 7

(1) Договорувачот на осигурувањето е должен да ја плати премијата на осигурувањето, но осигурувачот е должен да ја прими уплатата на премијата од секое лице кое има правен интерес таа да биде платена.

(2) Премијата се плаќа во договорените рокови, а ако треба да се исплати одеднаш, се плаќа при склучување на договорот.

(3) На износот на премијата што се плаќа во договорени рокови може да се пресмета и наплати договорена камата. Ако е договорено премијата да се плаќа на рати и не се пресметани камати поради одложено на плаќање, при настанувањето на осигурен случај доспеваат за плаќање сите рати на премијата од тековната осигурувачна година.

(4) Ако договорувачот на осигурувањето не ја плати премијата во договорениот рок, осигурувачот може, покрај главницата, да му пресмета и затезна камата.

(5) Ако премијата се плаќа преку пошта, се смета дека договорувачот на осигурувањето со уплата на должниот износ преку пошта ја измирил својата обврска спрема осигурувачот откако во банката на осигурувачот ќе пристигне паричната дознака.

(6) Ако на договорувачот му се признал попуст за времетраење на осигурувањето и тој тоа го прекинал пред истекот на договорениот рок, осигурувачот има право да ја бара разликата до премијата што дооговорувачот би требало да ја плати ако осигурувањето било склучено само за период до прекинувањето.

(7) Ако договорувачот на осигурувањето не ја плати стасаната премија до договорениот рок, ниту тоа го направи некое друго заинтересирано лице, договорот за осигурување ќе престане по истекот на 30 (триесет) дена од денот кога на договорувачот на осигурувањето му е врачено препорачано писмо од осигурувачот со известување за стасаноста на премијата, со тоа што тој рок не може да истекне пред да изминат 30 (триесет) дена од денот на стасаноста на премијата. Во секој случај договорот за осигурување престанува ако премијата не биде платена во рок од една година од стасаноста.

(8) Во случај кога договорот за осигурување престанува да важи заради неплатена премија, осигуреникот мора да ја плати премијата до денот на важењето на договорот. Ако до денот на важењето на договорот за осигурување настанал осигурен случај за кој осигурувачот мора да плати надомест

на штета, осигуреникот мора да ја плати целата премија за тековната осигурувачна година.

(9) Во другите случаи на престанок на договорот за осигурување пред договорениот рок, на осигурувачот му припаѓа премијата само до крајот на денот до кој траело осигурувањето.

УТВРДУВАЊЕ И ПРИЈАВУВАЊЕ НА ШТЕТА

Член 8

(1) Осигуреникот е должен без одложување да ја пријави штетата кај осигурувачот веднаш штом ќе дознае за неа, но најдоцна во рок од 15 дена, откако ќе дознае за неа, и да постапува според неговите упатства.

(2) Веднаш штом осигуреникот ќе го добие барањето за отштета, тој е должен без одложување, заедно со целата документација, да му го достави барањето писмено на осигурувачот, пред сè во однос на неговата обврска, односно одговорност.

(3) Осигуреникот е должен да стори сè за да ја спречи или да ја намали штетата.

(4) Секој случај на кражба и/или губење на пратка осигуреникот мора веднаш да го пријави во полициска станица, односно кај друг надлежен орган и пријавата да му ја предаде на осигурувачот.

ДОКУМЕНТИРАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ОШТЕТА

Член 9

(1) Пријавата на штета мора да ги содржи сите податоци, коишто во тоа време му се познати на осигуреникот, а пред сè:

- 1) опис на настанот,
  - 2) место и датум на настанување на настанот,
  - 3) име и адреса на оштетениот,
  - 4) утврден или проценет износ на штетата, односно износ на барањето за отштета, **кој** оштетениот го доставил или би можел да го достави со забелешка за евентуалните можни последици,
  - 5) податоци за преземените мерки за намалување на настанатата штета или избегнување на понатамошна штета.
- (2) Потребната документација осигуреникот мора да ја достави во рок од 15 дена од денот на пријавата, со тоа што тој рок може да се продолжи, доколку е потребно на барање на осигурувачот да се достави дополнителна документација.

БАРАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ

Член 10

(1) Осигуреникот не смее без согласност на осигурувачот да признае своја одговорност за настанатата штета ниту да склучи порамнување.

(2) Ако осигуреникот ја признае својата одговорност за настанатата штета без претходна согласност на осигурувачот, осигурувачот е должен да исплати надомест, само ако дополнително се утврди дека осигуреникот бил фактички одговорен за настанатата штета.

(3) Во случај на тужба осигуреникот е должен за тоа навреме да го извести осигурувачот.

(4) Ако осигурувачот бара, а осигуреникот се согласи, осигурувачот може во негово име и за своја сметка да преземе или да води судска или арбитражна постапка.

ВИСИНА НА ОШТЕТА

Член 11

(1) Доколку осигуреникот навреме ја пријави штетата и ја достави целата соодветна документација, осигурувачот ќе ја плати отштетата според средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на пресметувањето на штетата.

ИСПЛАТА НА ШТЕТА И ОДБИТНА ФРАНШИЗА

Член 12

(1) Осигурувачот ја надоместува штетата со одбитна франшиза во висина од 10% од износот на штетата, но не помалку од 500 ЕУР во денарска противвредност.

Штетата ќе биде ликвидирана во денарска противвредност според средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на пресметувањето на штетата.

(2) По утврдувањето на одговорноста на осигуреникот и на обврските на осигурувачот за настанатата штета и на висината на штетата, осигурувачот најдоцна во рок од 24 дена по добивањето на сите потребни документи ќе му го исплати надоместокот на осигуреникот или со негова изрична согласност, исплатата ќе биде извршена на оштетениот.

РЕГРЕСНО ПРАВО НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 13

(1) Откако ќе се исплати надоместокот за настанатата штета, сите права од осигуреникот во однос на лицата кои што се одговорни за штетата, преминуваат на осигурувачот.

(2) Осигуреникот е должен навреме да ги преземе сите потребни мерки за осигурување на регресното право во однос на лицата коишто се одговорни за штетата.

(3) Доколку осигуреното лице го спречило правото на регрес против лица одговорни за штетата, осигурителот е ослободен од своите обврски во однос на осигуреното лице.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЛОВНИТЕ КНИГИ И ЕВИДЕНЦИИ

Член 14

(1) Осигурувачот може да изврши преглед на деловните книги и евиденции со цел да се увери дека податоците, потребни за пресметување на премијата, се точно и навремено пријавени. Осигурувачот мора податоците коишто ги доставил да ги чува како деловна тајна.

НЕТОЧНО НАВЕДУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ДОГОВОРОТ НА КОРИСНИЦИТЕ НА УСЛУГИТЕ НА ОСИГУРЕНИКОТ

Член 15

(1) Со овие услови е покриена само одговорноста на шпедитерот. Поради тоа осигуреникот не смее да тврди пред корисникот на услугата дека со овие услови е осигурена и самата пратка (карго осигурување) и така да го доведува во заблуда сопственикот на пратката дека со овие услови се во целост осигурени и неговите интереси.

ТРАЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО И ОТКАЖУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ

Член 16

- (1) Осигурувањето според овој договор започнува на и трае неопределено време, при што секоја договорна страна може да го откаже со препорачано писмо и отказан рок од три месеци.
- (2) Одредбите од став 1 од овој член не важат во случаите од став 9 од член 7.
- (3) Во исклучителни случаи, без оглед на одредбата од претходниот став, осигурувачот може да го прекине осигурувањето и без отказан рок, ако утврди дека осигуреникот ги прекршил одредбите на овој договор.
- (4) Договорот е напишан во два примерока со иста содржина, од коишто секој примерок претставува оригинал. Осигуреникот и друштвото за осигурување добиваат по еден примерок од договорот.

ПРЕТСТАВКИ ОД ОСИГУРЕНИЦИ

Член 17

- (1) Осигуреникот, корисникот на осигурување или трето оштетено лице има право да поднесе претставка до осигурувачот доколку смета дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, согласно Законот за супервизија на осигурување.
- (2) Осигурувачот е должен да се произнесе по претставката на осигуреникот/ корисникот на осигурувањето/трето оштетено лице во рок од 30 дена од денот на поднесување на претставката.
- (3) Доколку не е задоволен од одговорот на осигурувачот или ако осигурувачот не одлучи и писмено не го извести во рокот од 30 дена од денот на поднесувањето на претставката, осигуреникот/корисникот на осигурување/ третото оштетено лице има право да поднесе претставка/жалба до Агенцијата за супервизија на осигурување, согласно Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.

ПОСТАПКА НА ВЕШТАЧЕЊЕ

Член 18

- (1) Секоја од договорните страни може да бара одредени спорни факти да ги утврдат вештачи. Барањето се доставува во писмена форма до другата договорна страна. Ако другата договорна страна се сложува со тоа, се пристапува кон постапка на вештачење.
- (2) Секоја договорна страна писмено именува свој вештак. Избраните вештачи пред почетокот на работата избираат трет вештак, како претседател кој не може да биде од редовите на лицата кои се во работен однос со осигурувачот и осигуреникот.
- (3) Вештаците му предаваат на осигурувачот и осигуреникот по еден примерок од својот писмен наод во определен рок. Ако наодите на вештаците меѓусебно отстапуваат, осигурувачот, нивните писмени наоди веднаш ќе му ги предаде на третиот вештак, кој своето стручно мислење го дава само во границите на констатациите од двата вештачи.

(4) Констатациите на вештаците се задолжителни за двете страни.

(5) Секоја договорна страна ги сноси трошоците за вештакот што го бира и половина од трошоците за третиот вештак.

НАДЛЖНОСТ ВО СЛУЧАЈ НА СПОР

Член 19

(1) Во случај на спор помеѓу договорувачот на осигурувањето - осигуреникот и осигурувачот, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на седиштето на осигурувачот.

НАЧИН НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Член 20

(1) Сите известувања и пријави што договорувачот на осигурувањето е должен да ги направи во смисла на одредбите од овие и други услови на осигурување, задолжително треба писмено да се потврдат ако се направени усно, преку телефон, телеграма или на било кој друг начин.

Како ден на приемот на известувањето, односно пријавата ќе се смета денот кога е примено известувањето, односно пријавата. Ако известувањето односно пријавата се испраќа препорачано, како ден на приемот ќе се смета денот на предавањето во пошта.

(2) Спогодбите што се однесуваат на содржината на договорот важат само ако писмено се склучени.

ПРОМЕНА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 21

(1) Ако осигурувачот ги измени Условите за осигурување или Тарифата на премии, должен е за тоа писмено, или на друг погоден начин, да го извести договорувачот на осигурувањето најдоцна шеесет дена пред истекот на тековната година на осигурувањето.

(2) Договорувачот на осигурувањето има право да го откаже договорот за осигурување во рок од шеесет дена од денот на приемот на известувањето. Во тој случај, договорот за осигурување престанува да важи со истекот на тековната година на осигурувањето.

(3) Ако договорувачот на осигурувањето не го откаже договорот за осигурување во рокот од став 2 од овој член, договорот за осигурување во почетокот на наредниот период на осигурувањето се менува во сообразност со извршените измени во Условите за осигурување, односно Тарифата на премии.

ПРОМЕНА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 22

(1) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за: промена на адресата на живеење, односно седиштето, промена на своето име или презиме, односно називот на фирмата, промена на трансакциска сметка, промена на телефонски број за контакт, во рок од 15 дена од денот на настанување на промената.

(2) Доколку осигуреникот ги променил личните податоци наведени во точка 1 од оваа одредба, а за тоа не го известил осигурувачот, осигурувачот известувањето кое мора да му го соопшти на осигуреникот ќе го испрати на адресата на

неговото последно живеалиште или седиште или ќе го адресира на последното познато име и презиме, односно назив на фирма.

(3) Во случај кога обидот да се достави препорачаната пратка до осигуреникот нема да биде успешен (поради преселување или одбивање да се прими), осигурувачот вратената пратка ќе ја смета како уредно доставена и ќе ја депонира во своето седиште. Осигуреникот се согласува дека вратените недоставени пратки се сметаат за примени од денот на првиот обид за доставување и дека е запознат со содржината на пратката.

ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 23

(1) Осигуреникот, согласно Законот за заштита на личните податоци изречно се согласува неговите лични податоци да се користат за натамошна обработка од страна на осигурувачот во својство на контролор и од страна на обработувачи на лични податоци за спроведување на конкретните права и обврски од договорот за осигурување, каде осигуреникот е договорна страна или на барање на осигуреникот, пред негово пристапување кон договорот.

(2) Осигуреникот во согласност со Законот за заштита на лични податоци дава изричната согласност Осигурувачот да може да ги пренесува неговите лични податоци во други држави за потребите на реосигурување, решавање на меѓународни штети како и за други потреби на Осигурувачот со цел исполнување на обврските кои произлегуваат од договорот за осигурување. Осигуреникот изречно се согласува и го овластува осигурувачот во интерес на работата, а во врска со правата и обврските кои произлегуваат од овој договор, да се интересира за неговите лични податоци (адреса на живеење, вработеност, имотна состојба и примања) кај одговорните државни органи или било која друга надлежна институција, и истите да ги употреби доколку е тоа потребно за извршување на одредбите од овој договор.

(3) Осигуреникот му дозволува на осигурувачот неговите лични податоци да бидат дадени на користење и на други надлежни институции кои за тоа поднеле писмено барање, а во врска со извршување на нивните редовни работи во согласност со закон.

(4) Личните податоци на осигуреникот можат да се користат само во рамките на работите кои произлегуваат од правата и обврските на овој договор и се чуваат во законски утврдените рокови. Осигурувачот се обврзува дека личните податоци на осигуреникот внимателно ќе ги чува во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

ПРИМЕНА НА ЗАКОН

Член 24

(1) За односите помеѓу Осигуреникот на една страна и Осигурувачот од друга страна, се применуваат и одредбите од Законот за облигациони односи (ЗОО).

НАДЛЕЖЕН ОРГАН

Член 25

Надлежен орган за супервизија врз работењето на друштвото за осигурување е Агенцијата за супервизија на

осигурување, до која осигуреникот/корисникот на осигурувањето/третото оштетено лице може да достави претставка/жалба во однос на друштвото за осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување.

ДАТУМ НА ПРИМЕНА

Член 25

Овие Услови за осигурување се донесени на 1-та седница на Одборот на директори на САВА Осигурување а.д. Скопје одржана на ден 06.07.2020 година. Овие Услови влегуваат во сила и ќе се применуваат со денот на донесувањето.

САВА осигурување, а.д. Скопје
Одбор на директори
Претседател
Рок Мољк